FULLCOM
DAŇOVÁ A ÚČETNÍ KANCELÁŘ
Fullcom s.r.o., Slovanská 1092/9
741 01 Nový Jičín
tel./fax: +420 556 707 111
e-mail: info@fullcom.cz
DIČ/IČO: CZ61975141

Metodická informace 088/05/16
Zpracováno dle zákona č. 40/2009 Sb., dle zákona č.253/2008 Sb., dle zákona č. 112/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů, za použití právního informačního systému CODEXIS společnosti ATLAS consulting spol. s r.o.

Trestný čin - příprava krácení daně

I. Trestní zákoník - PŘÍPRAVA krácení daně = trestný čin

Dne 9.5.2016 podepsal prezident republiky novelu trestního zákoníku, která znovu zavádí přípravu krácení daně jako trestný čin. Dle vládnoucí koalice se jedná o další opatření, které má státu pomoci v boji proti tzv. karuselovým podvodům. Kde přesně je hranice mezi daňovou optimalizací a krácením daňových povinností? Za zneužití práva jsou již nyní považovány transakce, jejichž účelem je POUZE získání daňové výhody.

Jde o další plošné opatření, které přináší i poctivým podnikatelům a daňovým poradcům zvýšené administrativní náklady, výkladové problémy a riziko, že se mohou v důsledku administrativní chyby či chybně zvoleného výkladu daňových předpisů dostat do velmi vážných problémů.

Zákon o některých opatřeních proti legalizaci výnosu z trestné činnosti ukládá auditorům, daňovým poradcům i účetním oznamovat podezřelé obchody nebo skutečnosti, které by mohly podezřelému obchodu nasvědčovat, pokud klient žádá o poradenství za účelem legalizace výnosů. Jedná se o střet s mlčenlivostí (prolomení), kterou daňovým poradcům ukládá zákon č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců.

II. Doměření daně v důkazní nouzi - neprokázání neviny

V rámci prevence před podvody značně přibývá kontrolních mechanismů a preventivních opatření. **Oproti minulosti finanční orgány i soudy přitvrdily a na podnikatele jsou kladeny další neúměrně vysoké administrativní požadavky, a to bohužel i při prokazování neviny.** Jde mj. o obranu státu před tzv. karuselovými podvody, kdy při nákupu zboží kupující nárokuje odpočet DPH, ale prodávající DPH z transakce neodvede. **Účastníkem tohoto řetězce se stávají i subjekty (běžní podnikatelé), kteří o podvodu nemají ani tušení, natož prospěch.**

Protože rozkrytí těchto řetězců a vydobytí peněz z podvodníků je zdlouhavé a ne vždy úspěšné, brání se stát mj. přenesením odpovědnosti na jiné ekonomické subjekty - odběratele, kteří se v mnoha případech stávají **ručitelem za nezaplacenou daň podvodníků.** Jeden z důvodů ručení (zakotven v §109 zákona o DPH) je *ručení příjemce zdanitelného plnění za daňovou povinnost poskytovatele v případě, že v okamžiku uskutečnění zdanitelného plnění nebo poskytnutí úplaty na takové plnění* ***věděl nebo vědět měl a mohl, že:***

a) daň uvedená na daňovém dokladu nebude úmyslně zaplacena,
b) plátce, který uskutečňuje toto zdanitelné plnění nebo obdrží úplatu na takové plnění, se úmyslně dostal nebo dostane do postavení, kdy nemůže daň zaplatit, nebo
c) dojde ke zkrácení daně nebo vylákání daňové výhody.

Tento institut je poměrně účinnou pákou, jak stát prostřednictvím finančních orgánů a soudů může vymoci finance z těchto podvodů, a to od subjektů, které „nevyvrátí" obvinění, že o podvodném jednání obchodních partnerů věděly nebo vědět mohly (v daňovém řízení platí presumpce viny). V praxi finanční úřady vyzývají daňové subjekty, aby prokázaly, jaká opatření přijaly, aby „prověřily" své dodavatele a nestaly se součástí daňového podvodu. Bohužel předložení daňových dokladů, smluv, souhlasných svědeckých výpovědí apod. je často shledáno jako nedostatečné, **daň je doměřena a soudem potvrzena subjektu, který se na podvodu nijak nepodílel.**

Pro odepření nároku na odpočet mnohdy stačí, když nastane v jednom případě několik aspektů, které neznamenají porušení pravidel, ale celkově mohou vzbuzovat dojem, že transakce je podivná. Příkladem přitěžujících okolností mohou být hotovostní platby, neobvyklý předmět obchodu, neexistence písemných smluv, virtuální sídlo dodavatele, neuložení účetní závěrky dodavatele ve Sbírce listin, neuhrazení dodávek, obor častěji zatížený podvodným jednáním nebo neobvyklá cena apod. **Výsledkem je vydobytí financí bohužel nikoliv od viníka, což dokazují případy z praxe včetně výsledků soudních jednání v těchto věcech.**
Doporučujeme proto při podnikání brát ohled na zvýšené riziko v daňové oblasti, zvláště s přihlédnutím na skutečnost, že finanční orgány i soudy si ne vždy plně uvědomují, že podnikatelé často potřebují jednat rychle, flexibilně, neformálně či riskantně, aby dokázali čelit konkurenci nebo udrželi dobré vztahy s obchodními partnery, což nutně neznamená, že jednají podvodně.

III. Elektronická evidence tržeb

Zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb nabyl platnosti vyhlášením ve Sbírce zákonů. Povinnost evidovat tržby nastane 1.12.2016, a to pro podnikatele v oblasti stravování a ubytování.
Ministerstvo financí spustilo internetové stránky www.e-trzby.cz, na kterých jsou základní informace k elektronické evidenci tržeb a také informace pro vývojáře. Z těchto informací vybíráme:

- SW či HW řešení bude oprávněn nabízet kdokoliv
- Stát nebude vyhlašovat žádné výběrové řízení na dodavatele SW či HW pro koncová pokladní zařízení
- Nebude potřeba žádný speciální certifikát pro výrobce či dodavatele nebo jejich produkty, stejně tak nebudou certifikaci ani kontrole podléhat servisní firmy,
- Je zcela na jednotlivých podnikatelích jaké zařízení (SW, HW) pro evidenci tržeb zvolí. K tomu, aby obchodník elektronicky evidoval tržbu, bude postačovat jakékoliv zařízení (např. pokladna, pokladní systém, tablet nebo mobil propojený s tiskárnou). Pokladní zařízení musí být technicky vybaveno tak, aby bylo schopno online prostřednictvím internetu odeslat požadované informace o evidované tržbě serveru Finanční správy a vytisknout účtenku s fiskálním identifikačním kódem pro zákazníka.

IV. Nejbližší daňové povinnosti

25.5.* - *Přiznání i platba *DPH za 4/2016, souhrnné hlášení, kontrolní hlášení*
31.5.* - *Daň z nemovitých věcí *platba celá při dani do 5000 Kč nebo první splátka*
15.6.* - *Daň z příjmů *odvod čtvrtletní resp. pololetní zálohy*

V Novém Jičíně, dne 17. 5. 2016
Zpracovaly: Ing. Lucie Pilná, Ing. Pavla Kotalová

Ing. Marta Mičulková

Výtisk je určen pouze pro adresáta.
Děkujeme, že tyto metodické informace veřejně nešíříte. Máte-li zájem o více výtisků, kontaktujte nás. ©
Tato metodika má pouze informativní charakter a společnost FULLCOM s.r.o. nezodpovídá za škody způsobené jejím nesprávným uplatněním.